

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind unele măsurî pentru sprijinirea categoriilor de preșcolari și elevi dezavantajați care beneficiază de sprijin educațional pe bază de tichete sociale pe suport electronic acordate din fonduri externe nerambursabile

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de preșcolari și elevi dezavantajați care beneficiază de sprijin educațional pe bază de tichete sociale pe suport electronic acordate din fonduri externe nerambursabile, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 331 din 11.10.2023 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D1005/11.10.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect instituirea unor măsuri constând în acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional pentru preșcolarii și elevii dezavantajați din învățământul de stat preșcolar, primar și gimnazial.

2. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Cu **titlu preliminar**, având în vedere existența în fondul activ al legislației a **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2020 privind unele măsuri pentru sprijinirea categoriilor de elevi cei mai defavorizați care beneficiază de sprijin educațional pe bază de tichete**

sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional acordate din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestora, aprobată prin Legea nr. 178/2021, cu modificările ulterioare, este necesară stabilirea raportului dintre acest act normativ și prezentul proiect în ceea ce privește aplicarea în timp.

Precizăm că din cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2020 nu reiese ca aceasta să fie un act normativ temporar, iar din cuprinsul prezentului proiectul nu rezultă că respectiva ordonanță de urgență va fi abrogată.

Formulăm această observație în considerarea prevederilor art. 67 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

4. La titlu, pentru redarea corectă a obiectului proiectului prin corelare cu textul propus la art. 1, este necesară revederea și reformularea acestuia, având în vedere că sprijinirea preșcolarilor și a elevilor dezavantajați constă în acordarea de tichete sociale pe suport electronic și evitându-se, totodată, repetarea termenilor din aceeași familie lexicală „sprijinirea” și „sprijin”.

În plus, propunem a se analiza dacă titlul nu ar trebui să se refere la „preșcolari și elevi dezavantajați”, și nu la „categoriile de preșcolari și elevi dezavantajați”.

5. La preambul, la al doilea paragraf, pentru o exprimare mai adecvată, propunem ca sintagmele „precum și faptul că” și „prevăzut în” să fie redactate sub forma „și având în vedere faptul că”, respectiv „prevăzut de”.

De asemenea, pentru o completă informare legislativă, după titlul Legii nr. 198/2023 se va insera mențiunea „**cu modificările ulterioare**”.

La al patrulea paragraf, având în vedere că anul școlar 2023-2024 este în desfășurare, momentul începerii acestuia fiind depășit, propunem eliminarea sintagmei „odată cu începerea anului școlar 2023-2024 sau” și reformularea sintagmei „în prima parte a acestuia”.

6. Ca observație generală, semnalăm existența unor articole care cuprind mai multe alineate (**art. 6** este structurat în 16 de alineate, iar **art. 11** cuprinde 9 alineate), contrar normelor de tehnică legislativă care prevăd că, pentru claritatea, concizia și caracterul

unitar al textului unui articol se recomandă ca acesta să nu fie format dintr-un număr prea mare de alineate.

7. La **art. 2 lit. a)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă referitoare la operațiunea trimiterii, este necesară înlocuirea sintagmei „cu respectarea normelor europene și naționale aplicabile” cu o mențiune referitoare la actele juridice ale Uniunii Europene și normative interne vizate.

La **lit. b)**, întrucât structura de specialitate din cadrul unui minister nu are personalitate juridică, precum și pentru evitarea repetiției termenului „beneficiar”, propunem revederea părții de început a textului.

Totodată, este necesară și revederea părții finale „operațiunilor prevăzute la art. 1”, deoarece art. 1 nu prevede operațiuni, ci măsuri.

La **lit. c) și d)**, cu privire la expresiile definite - „copiii dezavantajați din învățământul de stat preșcolar” și „copiii dezavantajați din învățământul de stat primar/gimnazial” -, precizăm că acestea nu sunt folosite decât o singură dată ca atare în cuprinsul proiectului, nejustificându-se definirea acestora. De mai multe ori sunt folosite însă expresiile „preșcolari dezavantajați” și „elevi dezavantajați”, motiv pentru care propunem definirea acestora în cadrul art. 2.

De asemenea, la **lit. c)**, pentru corectitudinea informației legislative, sintagma „cu modificările și completările ulterioare” se va înlocui cu termenul „**republicată**”, această observație fiind valabilă și pentru cazul similar de la **art. 4 lit. a)**.

La **lit. e)**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, precum și pentru precizia textului, formularea „persoană eligibilă în cadrul prezentei scheme, respectiv Schema națională de sprijin pentru preșcolarii și elevii dezavantajați, prin acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional 2023-2027” se va înlocui prin formularea „persoană eligibilă în cadrul **Schemei naționale de sprijin pentru preșcolarii și elevii dezavantajați, prin acordarea de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional 2023-2027, prevăzută la art. 3 alin. (1)**”.

La **lit. g)**, pentru asigurarea caracterului complet al normei, propunem înlocuirea sintagmei „rechizite necesare frecventării școlii” cu sintagma „rechizite necesare frecventării școlii și grădiniței”.

La **lit. i)**, pentru o corectă informare, sintagma *„Deciziei de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 9635 final din 14 decembrie 2022”* va fi redată astfel: *„Decizia de punere în aplicare a Comisiei din 14.12.2022 de aprobare a programului „Incluziune și Demnitate Socială” pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională și Fondului social european Plus în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România (C(2022) 9635 final)”*.

La **lit. k)**, pentru o corectă exprimare în context, este necesară înlocuirea expresiei „reducerii lipsurilor” prin termenul **„achiziționării”**.

De asemenea, pentru evitarea repetiției, este necesară eliminarea sintagmei „constând în materiale școlare necesare în actul educațional”.

8. La **art. 3 alin. (2)**, pentru utilizarea limbajului specific normativ, sintagma „menționată la art. 6 alin. (4)” se va înlocui cu sintagma **„prevăzută la art. 6 alin. (4)”**. Observația este valabilă pentru toate situațiile ulterioare din cuprinsul proiectului.

La **alin. (3)**, în acord cu textul propus la art. 2 lit. i), propunem redactarea sintagmei „Programului Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027” în forma abreviată **„PoIDS 2021-2027”**, observație formulată pentru toate cazurile similare.

9. La **art. 4 lit. a)**, întrucât titlul Legii nr. 248/2015 a fost menționat anterior, nu mai este necesară precizarea acestuia. Reiterăm observația pentru toate cazurile de acest fel din cadrul proiectului.

La **lit. b) și c)**, pentru o exprimare adecvată în context, verbul „îndeplinesc” se va înlocui cu verbul **„întrunesc”**.

10. La **art. 5 alin. (3)**, pentru evitarea dubiilor în interpretare, întrucât expresia „grup-țintă” nu este definită în cuprinsul proiectului, propunem revederea și reformularea textului în consecință.

11. La **art. 6 alin. (1)**, având în vedere semnificația consacrată a expresiei „reprezentant legal al copilului” - *„părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești față de copil”* - prevăzută la art. 4 lit. g) din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, aceasta, potrivit art. 37 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este obligatorie pentru actele normative din

aceeași materie, motiv pentru care este necesară revederea sintagmei „părintele singur/reprezentantul legal sau reprezentanții legali, tutorele/tutorii, după caz”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, pentru rigoare, termenul „Cereri” se va scrie „cereri”, observația fiind valabilă pentru toate situațiile similare.

Totodată, sintagma „Ordonanța Guvernului nr. 33/2001 aprobată prin Legea 126/2002, cu modificările și completările ulterioare” se va reda sub forma „**Ordonanța Guvernului nr. 33/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 126/2002**”.

La **alin. (2)**, pentru o redactare în acord cu stilul normativ, propunem ca formularea „o *Cerere* de acordare a tichetului social pe suport electronic prevăzută la alin.(1)” să fie redată astfel: „**cererea** prevăzută la alin. (1)”.

Totodată, pentru precizia normei, propunem ca sintagma „și 25 de zile calendaristice pentru anii școlari aferenți perioadei 2024-2027” să fie înlocuită cu sintagma „și 25 de zile calendaristice **de la începutul cursurilor** pentru anii școlari aferenți perioadei 2024-2027”.

La **alin. (3)**, pentru o exprimare adecvată în context, propunem înlocuirea sintagmei „5 zile calendaristice după termenul prevăzut la alin. (2)” cu sintagma „5 zile calendaristice **de la expirarea termenului** prevăzut la alin. (2)”.

La **alin. (5)**, pentru evitarea repetiției, este necesară revederea sintagmei „**prin intermediul unui canal securizat prin intermediul S.I.I.I.R**”.

La **alin. (6)**, termenul „destinatarii” va fi redat sub forma nearticulată, „**destinatari**”, observație valabilă și pentru **alin. (7)**.

La **alin. (7)**, sintagma „revăzută la alin.(1)” se va scrie „**prevăzută la alin. (1)**”.

La **alin. (11)**, pentru respectarea stilului normativ, sintagma „lista cu destinatarii finali” se va înlocui prin sintagma „lista **destinatariilor finali**”. Observația este valabilă și pentru **alin. (12)** și **(14)**.

La **alin. (13)**, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesar a se clarifica dacă respectiva listă a copiilor va putea fi accesată de beneficiar și de unitățile de învățământ numai 10 zile de la data procesării interogărilor sau după 10 zile de la aceeași dată.

12. La **art. 7 alin. (1)**, pentru respectarea prevederilor art. 50 alin. (2) și (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară înlocuirea sintagmei „în condițiile legislației în vigoare privind achizițiile publice” prin trimiterea la dispozițiile concrete vizate. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din cuprinsul proiectului.

La **alin. (4)**, semnalăm că sintagma „contractului ... legal încheiat” este improprie limbajului normativ, motiv pentru care este necesară includerea unei trimiteri la actul normativ în baza căruia se încheie contractul. Observația este valabilă și pentru **art. 10 alin. (3)**.

13. La **art. 8 alin. (3)**, pentru o corectă exprimare în context, expresia „pe raza” se va înlocui prin expresia „de pe raza”.

La **alin. (4)**, pentru o corectă exprimare din punct de vedere gramatical, este necesară înlocuirea sintagmei „reședința acestuia” cu sintagma „reședința acestora”.

La **alin. (5)**, pentru o redactare adecvată în context, sintagma „actualizează săptămânal repartizarea” se va înlocui cu sintagma „actualizează săptămânal stadiul repartizării”.

14. La **art. 9 alin. (1)**, este necesară eliminarea adverbului „numai”, întrucât este superfluu.

La **alin. (2) teza I**, pentru claritatea exprimării, sintagma „această activitate” se va înlocui prin sintagma „**activitatea de emitere a tichetelor sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional**”.

La **alin. (4)**, semnalăm că norma este lipsită de eficiență, având doar caracter declarativ, întrucât nu prevede măsurile pe care unitățile emitente ar trebui să le ia pentru asigurarea circulației tichetelor sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional în condiții de siguranță și nici sancțiunile pentru nerespectarea acestora. În acest caz, sunt încălcate prevederile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, potrivit cărora, prin modul de exprimare actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu.

Aceeași observație o formulăm și cu privire la norma propusă pentru **art. 11 alin. (8)**, care are, de asemenea, caracter declarativ, având în vedere că nu conține informații referitoare la eventualele moduri în care ar putea fi diminuată valoarea nominală a tichetelor sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional și care ar fi interzise.

La **alin. (6)**, semnalăm că exprimarea „să selecteze lista unităților afiliate” este improprie contextului, deoarece nu se va selecta lista unităților afiliate, ci se vor selecta chiar unitățile afiliate.

De asemenea, având în vedere că, potrivit definiției propuse la art. 2 lit. g), materialele școlare sunt necesare frecventării școlii/frecventării școlii și grădiniței, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, este necesară eliminarea sintagmei „necesare frecventării școlii” din finalul textului.

La **alin. (7)**, pentru asigurarea unei exprimări adecvate în context, este necesară revederea sintagmei „prin care se vor derula sumele”, deoarece sumele se virează în conturi, iar operațiunile financiare se derulează. Din aceleași rațiuni este necesară și reformularea expresiei „Sumele derulate prin operațiunile” de la **art. 10 alin. (2)**.

La **alin. (8)**, este necesară revederea ipotezei „sau pot încheia contracte cu organizații care administrează schema/aranjamentul de plată ori alte organizații specializate, după caz”, deoarece nu există nicio precizare în proiect cu privire la asemenea organizații și nici la legislația aplicabilă contractelor vizate.

15. La **art. 10 alin. (1) lit. a)**, pentru respectarea unității redacționale, norma de trimitere se va reda sub forma „prevăzute la **art. 9 alin. (7)**”.

La **lit. b)**, din considerente de ordin redacțional, sintagma „Trezoreria Statului” se va reda „trezoreria statului”.

16. La **art. 11 alin. (7) teza I**, pentru precizia normei, recomandăm înlocuirea sintagmei „așa cum aceasta este definită de prezenta ordonanță de urgență” cu sintagma „**prevăzută la art. 2 lit. g)**”.

17. La **art. 12 alin. (2)**, este necesară reconsiderarea textului deoarece, pentru ca elevul minor să poată prezenta actul de identitate al unui părinte/reprezentantului legal/tutorelui, această persoană însăși trebuie să fie prezentă atunci când se valorifică tichetele sociale.

La **alin. (4) teza a II-a**, pentru rigoarea exprimării, sintagma „Eventualele sume rămase neutilizate” se va înlocui cu sintagma „**Sumele** rămase neutilizate”.

La **alin. (5)**, din același considerent, expresia „rețeaua de unități afiliate acestora, pe raza localității de domiciliu ai acestora” se va înlocui cu sintagma „rețeaua de unități **afiliate de pe** raza localității de domiciliu a acestora”.

La **alin. (6)**, pentru respectarea unității redacționale în cadrul actelor normative, textul se va reformula astfel:

„(6) **În** termen de 60 de zile de la **data intrării** în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, **prin ordin comun** al ministrului investițiilor și proiectelor europene și al ministrului educației, **se aprobă procedura** specifică de distribuire a tichetelor sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional, procedura specifică de returnare a acestora către beneficiar - Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, precum și mecanismul de implementare aferent”.

18. La art. 13 alin. (1), sintagma „din prezenta ordonanță de urgență” se va elimina, fiind superfluă.

Referitor la textele **alin. (3) și (4)**, deoarece ambele vizează componența comisiei de suspendare/retragere a autorizației de funcționare, recomandăm comasarea într-un singur alineat, cu reformularea corespunzătoare a textului.

Totodată, la **alin. (3)** precizăm că expresia „echipă de specialiști” nu poate denumi un organ colegial de constatare, exprimarea nefiind specifică limbajului normativ.

19. La art. 14 alin. (2), în ceea ce privește sintagma „entitățile menționate în prezenta ordonanță de urgență, având în vedere că la art. 2 lit. f) este definită expresia „entități responsabile”, este necesară reformularea textului prin folosirea acesteia din urmă.

Totodată, precizăm că sintagma finală „precum și a celorlalte acte normative aplicabile domeniului protecției datelor” nu este conformă normelor de tehnică legislativă referitoare la operațiunea trimiterii, astfel încât, pentru asigurarea predictibilității normei, este necesară identificarea tuturor actelor normative avute în vedere.

La **alin. (6)**, în ceea ce privește sintagma „Entitățile implicate în derularea măsurii de acordare de tichete sociale pe suport electronic pentru sprijin educațional”, de asemenea, este necesară revederea textului, analizându-se dacă aceasta nu ar trebui înlocuită prin expresia „entități responsabile”.

20. La **art. 15 alin. (2)**, sintagma „și menționată la art. 3 alin. (6)” se va înlocui cu sintagma „și la art. 3 alin. (6)”.

21. La **art. 16**, în primul rând, precizăm că textul este lipsit de precizie în ceea ce privește data de la care anumite sintagme se vor înlocui cu alte sintagme în cuprinsul actului normativ (cu referire la sintagma „se vor citi”, acest verb fiind specific eratelor sau rectificărilor).

În al doilea rând, semnalăm că modificarea denumirilor entităților juridice vizate se face în mod automat în toate actele normative, fiind consecința aplicării art. 116 alin. (1) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, potrivit căruia, la data intrării în vigoare a legii se înființează direcțiile județene de învățământ preuniversitar/Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar, ca servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, cu personalitate juridică, prin reorganizarea inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București, finanțate din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Educației.

Prin urmare, propunem eliminarea textului.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 930/11.10.2023